

Vondstverslag opgraving Roermond in Depot Centre Ceramique Maastricht

Ruud Lamboo en Jos Engelen (*josengelen@planet.nl*)

Door het Archeologisch Diensten Centrum (ADC) werd op 13 maart 2000

gestart met de opgraving Molenstraat - Roersingel. Het ADC bracht in juni 2000 een rapport uit over deze opgraving (rapport 45). De gevonden pijpfragmenten werden opgeslagen in het provinciale depot in Maastricht. Bij ons bezoek aan het depot in 2007 kregen wij de gelegenheid de kleiijpvaardsten uit 2 werkputten: t.w. "Molenstraat" en "Roersingel" nader te bekijken.

In de totale opgraving werden 222 pijpfragmenten geborgen (5,3 % van alle vondsten).

De pijpvaardsten op de Roersingel in waterput 8 zijn te dateren tussen 1700 en 1720. De modellen zijn vroeg trechtervormig en met het zijreliëf de gestileerde Tudorroos met steunbladeren. Deze stenen waterput is op

een gegeven moment als beerput gebruikt. Het vondstmateriaal uit de vulling van put 8 is door middel van drie vondstnummers (58 t/m 60) gedocumenteerd, omdat de put stratigrafisch (tot op/in het grondwater) is leeggehaald. Bij de uitwerking en determinatie van het aardewerk werd echter opgemerkt dat scherven uit verschillende vullingen aan elkaar pasten, zodat er van één vulling gesproken kan worden.

Bij de kleiijpvaardsten op de Molenstraat (70 cm onder het maaiveld) werden tal van 19e eeuwse exemplaren gevonden, alle van het ovoïde model, met veelal op de linkerzijde van de ketel het wapen van Gouda.

Deze vondst bestond uit:

Hielmerk BBW, zijmerkje hiel: wapen van Gouda	totaal 39 stuks
Hielmerk ASB, zijmerkje hiel: wapen van Gouda	totaal 40 stuks
Hielmerk 46 waaronder twee rondbodempijpen	totaal 15 stuks
Hielmerk PD, gekroond en ongekroond	totaal 7 stuks
Hielmerk niet meer te traceren	<u>totaal 30 stuks</u>
	Totaal 131 stuks

Alle pijpen waren geglaasd en geradeerd en de meeste waren wit, de kwaliteit was fijn tot porcelein. De pijpen waren op een enkele na, ongerookt. Onder de vondsten waren ook twee rondbodempijpen en twee zwarte pijpen. Opvallend was het geringe aantal steelfragmenten (slechts circa 15 kleine stukjes).

Maar het meest opvallende van de hele vondst was dat enkele hielmerken zoals ASB (SAB), 46 en PD, die ook in Roermond in de periode 1819 door Gerardus Gruijters gezet werden, in aanmerkelijke aantallen in deze vondst voorkwamen. In zijn opgave memoreert Gruijters aan het zetten van het

Wapen van Roermond als zijmerk, dat bestaat uit een leeuw en lelie boven elkaar geplaatst, maar bij deze pijpen ontbreekt dit wapen, sterker zelfs, op bijna alle pijpen is het wapenschildje van Gouda als bijmerk aanwezig.

No.	aantal		merk		Bemerkingen
	in Roermond	in Gouda	in Roermond	in Gouda	
1	1	1	ASB	ASB	Wapen van Roermond als zijmerk, dat bestaat uit een leeuw en lelie boven elkaar geplaatst, maar bij deze pijpen ontbreekt dit wapen, sterker zelfs, op bijna alle pijpen is het wapenschildje van Gouda als bijmerk aanwezig.
2			PD	PD	
3			46	46	
4					
5					
6					

Heeft Gerardus Gruijters het hielmerk geïmiteerd en onverkort nagemaakt, zelfs met als zijmerk het wapen van Gouda, erop gokkend dat dit niet zou opvallen gezien de excentrische ligging van Roermond? Of is dit een zending geweest, die in Gouda is gefabriceerd en verhandeld naar Roermond? Gezien de kwaliteit van het gevonden materiaal neigen wij tot het laatste.